

Митрополит Амфилохије: Косово и Метохија са Косовским завјетом су продужетак Христове голгооте и Његовог васкрсења

Бесједа Митрополита црногорско-приморски егзарха пећког трона Амфилохија у Пећкој патријаршији на почетку мајског засједања Светог архијерејског сабора Српске православне цркве, 29. април 2018. год:

Браћо архијереји, часни свештеници, мати игуманија и народе Божији сабрани на овом сабору, који траје већ осам вјекова без прекида у овој Пећкој светој лаври, на Светој земљи косовској.

Настављајући то Свето сабрање око распетог и васкрслога Христа Господа, око Тијела и Крви Његове, настављајући да свједочимо Свети косовски завјет, који ништа друго није него продужење – наставак у бићу овог хришћанског народа, оног Новог Христовог завјета у Крви Христовој.

Ловћенски тајновидац Петар Други Петровић Његош није случајно рекао да „нада нема више ни у кога до у Бога и своје руке“, додавши да се „надање

наше закопало на Косову у једну гробницу“

Шта је Косовски завјет? Шта свједочи ова древна апостолска светиња која је старија чак и од тих осам вјекова? Као што знамо, овдје су били храмови из древних хришћанских времена и прије установљења Архиепископије пећке.

Шта је дакле тај завјет и то свједочење Христа распетог и васкрслога? Као и данашња Света саборна литургија, то свједочења приноси Тијело и Крв, свој принос „због свега и за све“. И Силом Духа Светога преображава се наш принос и наши дарови у Тијело Христове тако да они који су овдје на оваквим сабрањима свједочили кроз вјекове живи су свјedoци Христа распетог и васкрслога.

Сва историја овога светог простора– Свете земље– истовјетна је са историјом Светога града Јерусалима те није случајно да косовско-метохијске светиње, њих више од 1.500, овдје називамо Новим Јерусалимом.

Оно што се догађало са Првим Јерусалимом, што се догодило са распетим, али и васкрслим Господом прије више од 2.000 година то се непрекидно догађа и са Његовим тијелом, Црквом Његовом.

Оно што се догодило и догађа са Јерусалимском црквом, мајком свих цркава, оно што се догодило и догађа и данас са Антиохијском црквом, гдје су ученици Христови први пут добили назив хришћани, оно што се догодило и догађа са Васељенском патријаршијом, мајком наших словенских цркава, то се догађа и са овом Божијом црквом на овим просторима. Догађало се и дан-данас се догађа.

И оно што се догодило са Соломоновим храмом за кога је Господ рекао: Колико пута сам покушао да саберем народ свој попут тебе и не хтједосте и зато ће вам храм остати пуст, то се, ево, догађа са Божијим светињама широм васељене, од Мале Азије, некадашње Африке и Цркве Божије у Африци. Оно што се догађало и догађа са Црквом Божијом Московском патријаршијом.

Ми ове године обиљежавамо и 800-годишњицу Пећке архиепископије– Жичке, али обиљежавамо и 100-годишњицу мучеништва Царских страстотерпаца Николаја, Александре и њихове за Христа заклане дјеце.

То што се догађало са Црквом Божијом кроз вјекове, што се догодило са Христом Господом у знаку Његовог распећа и васкрсења, то се догађа и са овом Црквом Божијом овдје– утемељеној силом Духа Светога и и посвједоченој милионима оних који се нијесу разбјежали од Њега и Његових светиња, који су остали вјерни Христу Господу, овом светом сабрању Цркве Божије Тијелу и

Крви Господњој, Христу распетоме и Христу васкрсломе.

Наставља се историја Цркве Божије широм васељене сва у знаку Христовог распећа и васкрсења. Наставља се историја Цркве Божије на КиМ, гдје је наш народ склопио Свети савез са Господом у Крви Христовој, али и у крви оних који су били Њему вјерни од Светог великомученика косовског Лазара до Светог краља Стефана Дечанског, до Светих архиепископа пећких, чије ћивоте овдје цијеливамо. Међу њима посебно да поменемо Архиепископа Гаврила Рајића, мученика распетог. Да поменемо и оне свете патријарахе: Арсенија Трећег Чарнојевића, који је био на челу оне страшне сеобе Срба из 1690. године, и једног од његових наследника Арсенија Четвртог Шакабенту, који се у осамнаестом вијеку такође са својим народом преселио, био прогнан из ових светиња.

Преко 20 сеоба је доживио овај народ и ова светиња и ова распета Црква од времена Цара Лазара до ових наших времена, међу којима је било и оних много страшнијих од ове данашње сеобе.

Ни ова данашња сеоба није једноставна, није мала.

И крст садашњег Патријарха српског није мали крст. Носи Патријарх крст свих својих претходника до Патријарха Павла косовског мученика и страдалника који је чувао све ћивоте на КиМ 35 година као Епископ рашко-призренски, а касније као Патријарх српски. А и прије њега до оног исповједника Патријарха Гаврила, који је послје укидања Пећке патријаршије први сјео у овај трон Пећке митрополије 1913. године када је дошло до ослобођења, физичког, КиМ. Он је заједно са Светим владиком Николајем понио тај часни крст и носио га до Дахауа, и сачувао и себе и крст часни, и сачувао биће и свједочење ове Цркве Божије на овим светим мјестима.

Колико је само оних који су били живи свједоци тога часнога крста. Само да поменемо двојицу, који нијесу званично уписани у календар наше Цркве, што не значи да неће бити уписани, можда чак и на овом Светом сабору, то су Григорије Пећки и Василије Пекар, који су пострадали мученички у вријеме сеобе Арсенија Трећег Чарнојевића.

Ево ту су у Пећи оскрнављени њихови гробови. Тамо гдје је Василије Пекар то је сад претворено у турбе, а гдје је био Григорије Пећки, мученик монах ове свете обитељи, тамо је такође разорено то мјесто и његов гроб, а могуће да су између два рата и његове мошти пренијете у ову свету лавру, у ову свету

Патријаршију

Живи свједоци живог Господа, распетог и васкрлога били су сви они који су крвљу својом посвједочили Христово распеће и васкрсење до наших времена, али у свим тим временима па до наших времена било је немало оних из овог народа који су се, попут оних првих Христових ученика, одрицали и побјегли од распетог Христа. Нажалост, таквих је било, рекао бих, понајвише у току и послје Другог свјетског рата. Први који су се одрекли ових светиња били су они који су били призвани да буду вјерни овим светињама.

Сјећам се у манастиру Дечанима једног потомка Патријарха Гаврила Дожића који је дошао код ћивота Светога краља заједно са осталима момцима из Ђаковице и запалио цигару. Па му каже блаженог спомена игуман Макарије: „Младићу, овдје је ћивот Светога краља, овдје је светиња, није овдје да палиш цигаре!“ „Шта се то тебе тиче попе!?!“, каже он њему и наставља да пали своју цигару. А он, како га је Бог дао ревноснога, смотао је и његов нос и његову цигару својом руком па га избацио из наоса. Па му је и то мало било па га је избацио и из припрате Манастира дечанског. Излетио као зрно из пушке ван дечанске светиње, а он није био једини такав. Многи од оних који су сада напустили КиМ, напустили су га и много прије тога одрекавши се свједочења Косовског завјета и који су овдје само тјелесно постојали. И само је трбух био онај који је владао њима и њиховом памећу, научени од оне безбожне идеологије која је била завладала нашим народом и нашом државом.

Међутим, и у тим временима не само свети Патријарх Павле него и многи други свештеници, монаси и монахиње, у овој светињи на челу са блаженог спомена Февронијом, постали су вјерни свједоци Христа распетог и васкрлога, свједоци и чувари својих светиња и уградили су себе у ове светиње на начин својих предака.

Благодарећи њима, ћивоту Св. краља Стефана Дечанског, благодарећи Св. Јоаникију Девичком, Петру Коришком, ћивотима Светих архиепископа пећких које цијеливамо овдје и њихове свете мошти, зна се ко је овдје био и ко је остао и ко остаје за вјечност на овим светим просторима, и све дотле докле буде било а биће до краја света и вијека, ћивота Светих архиепископа пећких у овој светињи Божијој, докле буде ћивота јединог владара и данашњег и јучерашњег и сјутрашњег КиМ и овога народа, Светога краља Стефана Дечанског, докле буде ћивота Св. Јоаникија Девичког, кога чувају наше сестра монахиње уграђујући се у ту светињу и у светињу Цркве Божије, докле буде ћивота Св. Петра Коришког и других светиња, нема опасности за ову

Цркву, за Косовски завјет без обзира на оне који га данас проглашавају за митологију.

Митологија су ћивоти архиепископа пећких, митологија је и ћивот Светога краља Стефана Дечанског, митологија је ћивот Светога цара Лазара, који се чува у његовој задужбини Раваници.

Овдје, ово Косово с правом је названо да је оно одсјечена глава Лазарева.

Може ли глава бити одвојена од њенога тијела?

Може ли овај простор свети Косовског завјета и светог свједочења Цркве Божије вјековног бити одвојен од централнога овог дијела гдје живи данас овај народ?

Оно што је Бог једанпут осветио, просветио и утврдио силом Свога Часнога крста, то остаје Божије вавијек вијека и остаје оних који су вјерни Новом завјету, а на овим просторима Завјету косовском, који ништа друго није него оваплоћење Новог завјета у животу овога народа и на овом простору који преображава ову земљу у свету земљу, и ове светиње и градове у свети град Јерусалим. Наш свети град Јерусалим и наше свето свједочење тога светог града Јерусалима.

Дакле, наш Сабор архијерејски се ове године отвара у Пећкој патријаршији, заправо се наставља Сабор који траје осам вјекова, који су покушавале све демонске силе овога свијета да разоре, и нијесу разориле, и не могу разорити јер не може се Бог убити, поготово Бог који се жртвовао за живот свијета и спасење свих људи и земаљских народа.

Не може се Часни крст прогнати и не може се непролазна сила Христа васкрслога уништити, она остаје присутна на сваком оном мјесту гдје остају живи свједоци Христа распетог и васкрслога.

Косово и Метохија са својим Косовским завјетом нијесу ништа друго до продужетак Христове голготе и Његовог васкрсења.

Гробница која није гробница безнађа као што није ни гробница Христова била гробница безнађа него живоносни гроб. Исто са Косовским завјетом и овај гроб косовски је неуништив, и нада која се темељи на њему и на том живом свједочанству вјековном, остаје неуништива и неизбрисива.

И они који су остали вјерни том распетом Господу и Његовом васкрсом Тијелу и Крви, којом се причешћујемо ево данас на овом сабрању, они постају

непобједиви јер је непобједив Господ у Кога они вјерују од Кога црпе своју снагу и сила Духа Светога остаје са свима онима који се темеље на тој сили Духа Светога.

Ето, и ово је свједочанство, овај Сабор, те непобједивости Христа распетог и васкрслога. Непобједивости Новог завјета у Крви Христовој и непобједивости Завјета косовског запечаћеног крвљу косовског великомученика Лазара па све до Оливера Ивановића који је и у наше вријеме, заједно са многим другима и са монахом Харитоном и Стефаном, овдје посвједочио својом вјерношћу Христа распетог и васкрслога.

То је наша нада, то је наша вјера, то је оно на чему је саграђено све што је саграђено на КиМ. То је оно из чега извире и наша будућност јер је на томе утемељена и сва наша осмовјековна прошлост. Без обзира на то гдје се сада налазили, остајемо да будемо свједоци Христа распетог и Христа васкрслога и на КиМ и у Централној Србији и у другим српским земљама, а у исто вријеме широм васељене.

Као што се Божија прва Црква послје гоњења из Јерусалима проширила на сву васељену, тако се и овај Пећки олтар проширио. Ево данас сабраних епископа из Аустралије, Сјеверне и Јужне Америке, Европе, не само овдје са ових наших домаћих простора, што такође посвједочује и потврђује ту снагу Цркве Божије, ту и вјерност овога народа Христу Богу васкрсломе и распетоме.

Господу нашем предивном у светима својим, дивноме и у Новом завјету и предивноме и у Косовском завјету и онима који су га посвједочили, нека је слава и хвала у вјекове вјекова. Амин!

Христос воскрес- Ваистину воскрес!

mitropolija.com